

КОМІТЕТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України

вул. М. Грушевського, 5, м. Київ, 01008, www.rada.gov.ua

ВИСНОВОК

на проект Постанови Верховної Ради України «Про звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів порушення законодавства щодо використання коштів державних і місцевих бюджетів, спрямованих на підтримку внутрішньо переміщених осіб та осіб, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, про виконану роботу за шість місяців», внесений народними депутатами України – членами Тимчасової слідчої комісії Козирем С. В. та іншими (всього 11 підписів) (реєстр. № 16006 від 02.09.2026)

Комітет на засіданні 11 вересня 2026 року (протокол № 274), згідно з електронною резолюцією Голови Верховної Ради України Стефанчука Р. О. від 3 вересня 2026 року (електронна картка документа (2324666), розглянув проект Постанови Верховної Ради України «Про звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів порушення законодавства щодо використання коштів державних і місцевих бюджетів, спрямованих на підтримку внутрішньо переміщених осіб та осіб, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, про виконану роботу за шість місяців», внесений народними депутатами України – членами Тимчасової слідчої комісії Козирем С. В. та іншими (всього 11 підписів) (реєстр. № 16006 від 02.09.2026), на відповідність оформлення та реєстрації вимогам закону, Регламенту Верховної Ради України та прийнятим відповідно до них нормативно-правовим актам.

Комітет зазначив, що Верховна Рада України заслуховує звіт про діяльність тимчасової слідчої комісії в будь-який час не пізніше встановленого терміну для її діяльності або на вимогу тимчасової слідчої комісії раніше цього терміну, але не більше двох разів за весь термін її діяльності (частина сьома статті 88 Регламенту Верховної Ради України).

Вимоги до висновків щодо роботи тимчасової слідчої комісії, особливості надання тимчасовою слідчою комісією звіту щодо її роботи визначені положеннями статей 21, 22 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії

і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», статей 87, 88 Регламенту Верховної Ради України.

Так, результати розслідування тимчасова слідча комісія викладає в звіті, який повинен містити висновки і пропозиції про факти й обставини, які стали підставами для проведення розслідування; відомості чи обставини, встановлені тимчасовою слідчою комісією, і докази, якими це підтверджується; відомості чи обставини, що не підтвердилися; факти й обставини, які не були перевірені, із зазначенням причин, з яких перевірка не здійснювалася (частина перша статті 21 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», частина перша статті 88 Регламенту Верховної Ради України).

Тимчасова слідча комісія при підготовці висновку щодо кожної встановленої обставини проводить голосування. Результати голосування із зазначенням кількості голосів, поданих «за», «проти», «утримався», наводяться у висновку слідчої комісії. Висновок вважається ухваленим, якщо за нього проголосувало більше половини членів слідчої комісії від її складу, затвердженого Верховною Радою України. Усі висновки слідчої комісії оформляються письмово і підписуються головою та секретарем слідчої комісії (частина друга статті 21 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України»).

У пропозиціях тимчасової слідчої комісії зазначається, яким чином мають бути використані висновки тимчасової слідчої комісії у разі прийняття Верховною Радою України рішення щодо них. Пропозиції тимчасової слідчої комісії викладаються у проекті постанови чи іншого акта Верховної Ради України і вносяться на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України – членами тимчасової слідчої комісії (частина третя статті 21 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», частина друга статті 88 Регламенту Верховної Ради України).

Своєю чергою, у статті 22 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», статті 88 Регламенту Верховної Ради України встановлені вимоги до розгляду Верховною Радою України звіту тимчасової слідчої комісії.

За результатами розгляду висновків і пропозицій тимчасової слідчої комісії Верховна Рада України може прийняти рішення, зокрема, взяти їх до відома; припинити повноваження тимчасової слідчої комісії, а в разі необхідності вирішити питання щодо, зокрема, направлення матеріалів слідчої комісії до Офісу Генерального прокурора для їх вивчення та відповідного реагування; направити висновки слідчої комісії для реагування згідно із законом відповідному органу державної влади, іншому державному органу, органу місцевого самоврядування чи посадовій особі; опублікувати висновки слідчої комісії у газеті «Голос України» з додержанням вимог закону щодо захисту

інформації з обмеженим доступом, у тому числі таємної чи іншої охоронюваної законом інформації.

Комітет зазначив, що 11 березня 2026 року Верховною Радою України було утворено Тимчасову слідчу комісію Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів порушення законодавства щодо використання коштів державного і місцевих бюджетів, спрямованих на підтримку внутрішньо переміщених осіб та осіб, які постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації проти України (Постанова Верховної Ради України № 4813-IX) (далі – Тимчасова слідча комісія) та визначено, що строк діяльності Тимчасової слідчої комісії становить один рік з дня її утворення, а також, що звіт про виконану роботу комісії має бути заслуханий не пізніше шестимісячного строку з дня її утворення, тобто до 11 вересня 2026 року.

Своєю чергою, 2 вересня 2026 року народними депутатами України – членами Тимчасової слідчої комісії Козирем С. В. та іншими (всього 11 підписів) було внесено на розгляд Верховної Ради України проект Постанови Верховної Ради України про звіт Тимчасової слідчої комісії про виконану роботу за шість місяців (реєстр. № 16006), а також звіт Тимчасової слідчої комісії (далі – Звіт), у додатку до проекту Постанови Верховної Ради України.

З огляду на це Комітет відзначив, що Тимчасовою слідчою комісією враховано позицію, викладену ним у Роз'ясненні щодо застосування окремих положень Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» (статей 3, 4, 22, 23) та Регламенту Верховної Ради України (статей 85, 86, 87, 88) щодо визначення строку повноважень тимчасових слідчих комісій і тимчасових спеціальних комісій Верховної Ради України від 27 червня 2023 року (протокол № 156), в якому Комітет наголошував на тому, що термін подання звіту тимчасової слідчої комісії і тимчасової спеціальної комісії про виконану роботу Верховній Раді України охоплюється строком, протягом якого Верховною Радою України має бути заслухано цей звіт. Своєю чергою це вимагає від тимчасової слідчої комісії і тимчасової спеціальної комісії під час подання звіту про виконану роботу врахування особливостей організації роботи Верховної Ради України в умовах дії воєнного стану, з метою забезпечення розгляду Верховною Радою України звіту про виконану роботу в строк, визначений у постанові Верховної Ради України про утворення відповідної комісії.

1. Щодо змісту проекту Постанови Верховної Ради України (реєстр. № 16006) Комітет зазначив таке.

1.1. У назві, преамбулі, пунктах 1 та 2 проекту Постанови, а також Звіті, доданому до проекту Постанови, назва Звіту Тимчасової слідчої комісії викладена у різних редакціях.

Так, назва проекту Постанови наведено наступне формулювання: «Про звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів порушення законодавства щодо використання коштів державних і місцевих бюджетів, спрямованих на підтримку внутрішньо переміщених осіб та осіб, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, про виконану роботу за шість місяців».

Водночас у пунктах 1 і 2 проекту Постанови назва Звіту не містить слів «за шість місяців» – «Звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів порушення законодавства щодо використання коштів державних і місцевих бюджетів, спрямованих на підтримку внутрішньо переміщених осіб та осіб, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, про виконану роботу».

При цьому назва Звіту, що додано до проекту Постанови, відрізняється від зазначених назв, оскільки не містить ані слів «про виконану роботу», ані «за шість місяців».

Крім цього, назва Тимчасової слідчої комісії, яка використана у проекті Постанови не відповідає назві комісії, утвореної відповідно до Постанови Верховної Ради України № 4813-ІХ¹, в частині використання слів «коштів державних і місцевих бюджетів» замість «коштів державного і місцевих бюджетів».

З огляду на наведене, з метою забезпечення внутрішньої узгодженості проекту Постанови та відповідності його положень змісту Звіту, що додається до проекту Постанови, доцільно уніфікувати назву Звіту в назві, преамбулі, пунктах 1 і 2 проекту Постанови та у Звіті, що додається до проекту Постанови.

1.2. Згідно з пунктами 1 та 2 проекту Постанови Верховній Раді України пропонується Звіт Тимчасової слідчої комісії взяти до відома та оприлюднити його на офіційному вебсайті Верховної Ради України.

Беручи це до уваги, Комітет звернув увагу на зміст пояснювальної записки до проекту Постанови, у якій зазначається, що проектом Постанови передбачається:

«заслухати та взяти до відома Звіт Тимчасової слідчої комісії; схвалити висновки та рекомендації Комісії; забезпечити парламентське реагування на виявлені системні проблеми; визначити заходи подальшого реагування відповідних органів державної влади та профільних комітетів Верховної Ради України в межах їх повноважень; забезпечити подальший парламентський контроль за реалізацією рекомендацій Комісії» (пункт 2);

¹ Постанова Верховної Ради України «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів порушення законодавства щодо використання коштів державного і місцевих бюджетів, спрямованих на підтримку внутрішньо переміщених осіб та осіб, які постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації проти України» від 11 березня 2026 року № 4813-ІХ.

«Проект Постанови передбачає визначення заходів подальшого реагування для Кабінету Міністрів України, центральних органів виконавчої влади, Державної аудиторської служби України та профільних комітетів Верховної Ради України в межах їх повноважень з метою реалізації рекомендацій Комісії, усунення виявлених недоліків та забезпечення належного виконання законодавства у відповідних сферах» (абзац два пункту 3);

«Окремим положенням проекту Постанови передбачається встановлення належного механізму інформування Верховної Ради України про стан виконання визначених заходів та рекомендацій. Такий механізм має забезпечити не лише формальне врахування рекомендацій Комісії, а й можливість подальшого парламентського контролю за їх практичною реалізацією, своєчасним усуненням виявлених порушень та недоліків, а також недопущенням їх повторення» (абзац три пункту 3).

Комітет зауважив, що положення пояснювальної записки в частині визначених у ній заходів парламентського реагування не відповідають змісту проекту Постанови, оскільки зазначені у пояснювальній записці заходи не передбачені його положеннями.

1.3. Відповідно до положень частини другої статті 22 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», частини третьої статті 88 Регламенту Верховної Ради України за результатами розгляду звіту тимчасової слідчої комісії Верховна Рада України може прийняти рішення: взяти до відома висновки і пропозиції тимчасової слідчої комісії; припинити повноваження тимчасової слідчої комісії; продовжити роботу тимчасової слідчої комісії на визначений Верховною Радою України термін, який не може перевищувати одного року з дня утворення такої комісії.

Разом з цим, згідно з частиною шостою статті 3 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» у разі прийняття Верховною Радою України рішення щодо продовження роботи тимчасової слідчої комісії парламент має визначити термін її наступного звіту.

З огляду на наведене Комітет зазначив, що проект Постанови не містить положень ані щодо продовження роботи Тимчасової слідчої комісії або припинення її повноважень, ані щодо визначення терміну наступного звіту комісії.

Враховуючи це, проект Постанови потребує доопрацювання в частині доповнення його новими пунктами 3 та 4 такого змісту:

«3. Продовжити роботу Тимчасової слідчої комісії відповідно до строку її діяльності, визначеного пунктом 7 Постанови Верховної Ради України "Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів порушення законодавства щодо використання коштів державного і місцевих бюджетів, спрямованих на підтримку внутрішньо

переміщених осіб та осіб, які постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації проти України" від 11 березня 2026 року № 4813-IX.

4. Звіт Тимчасової слідчої комісії про виконану роботу заслухати на пленарному засіданні Верховної Ради України до 11 березня 2027 року.».

У зв'язку з цим пункт 3 вважати пунктом 5.

1.4. Крім цього, Комітет привернув увагу до того, що на виконання Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» та Постанови Верховної Ради України «Про посилення ролі української мови в утвердженні Української держави» Національною комісією зі стандартів державної мови 1 березня 2026 року було затверджено Український правопис як стандарт державної мови (рішення від 1 березня 2026 року № 47), який є чинним з 28 березня 2026 року.

У зв'язку з цим, у пункті 2 проекту Постанови слово «веб-сайт», згідно із затвердженням Українським правописом, має бути написано «вебсайт».

2. Щодо змісту Звіту Тимчасової слідчої комісії Комітет зазначив таке.

2.1. На сторінці 10 Звіту (підпункт 2.8.) зазначено про ухвалення Тимчасовою слідчою комісією рішення про створення експертної ради:

«Для підвищення якості парламентського контролю Комісія ухвалила рішення про створення експертної ради із залученням фахівців, експертів, представників міжнародних структур та спеціалістів, які мають практичний досвід роботи з проблематикою ВПО».

З огляду на наведене, Комітет зауважив, що ані Законом України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», ані Регламентом Верховної Ради України не передбачено створення при тимчасових слідчих комісіях «експертних рад». Натомість, положеннями пункту 6 частини першої статті 12 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» передбачено право тимчасової слідчої комісії приймати рішення про залучення експертів та фахівців для роботи в тимчасовій слідчій комісії.

2.2. На сторінках 16, 24–25, 32, 38–39, 46 та 52–53 Звіту наведено окремі розділи «Рекомендації Тимчасової слідчої комісії за результатами проведеного парламентського контролю», в яких містяться положення, визначені як «рекомендації», адресовані низці суб'єктів та спрямовані на вчинення ними певних дій, зокрема:

1) Кабінету Міністрів України:

«розробити та подати до Верховної Ради України у тримісячний строк проект Концепції єдиної державної житлової політики щодо ВПО з визначенням єдиного відповідального органу та механізмів міжвідомчої координації»;

«до прийняття будь-яких рішень щодо реорганізації Держмолодьжитло – провести обов’язкові консультації з міжнародними донорами, отримати їх письмову згоду та провести незалежну порівняльну оцінку ефективності обох установ»;

2) «профільним міністерствам та центральним органам виконавчої влади»: «опрацювати питання встановлення єдиних підходів до фінансування програм підтримки ВПО залежно від їх фактичної чисельності;

«удосконалити механізм контролю за реагуванням правоохоронних органів на матеріали перевірок Держаудитслужби»;

3) «Профільним комітетам Верховної Ради України»: «опрацювати законодавчі ініціативи, підготовлені та/або зареєстровані за результатами роботи ТСК, щодо житлових ваучерів і «Оселі», статусу та прав ВПО, а також позасудової реєстрації актів цивільного стану на ТОТ, і за результатами внести Верховній Раді України відповідні рекомендації».

4) «Правоохоронним органам»: «забезпечити належне процесуальне реагування на матеріали аудитів щодо діяльності Луганської ОВА та її комунальних підприємств»;

«надати ТСК інформацію про стан відповідних кримінальних проваджень у межах, дозволених законодавством та з урахуванням таємниці досудового розслідування»;

5) Офісу Генерального прокурора та відповідним обласним прокуратурам: «надати ТСК інформацію про стан досудових розслідувань за матеріалами Держаудитслужби щодо виявлених порушень та результати реагування».

Комітет зазначив, що згідно з положеннями частини першої статті 21 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», частини першої статті 88 Регламенту Верховної Ради України результати розслідування тимчасова слідча комісія викладає у письмовому звіті, який має містити висновки і пропозиції.

У пропозиціях тимчасової слідчої комісії зазначається, яким чином мають бути використані висновки тимчасової слідчої комісії у разі прийняття Верховною Радою України рішення щодо них. Пропозиції тимчасової слідчої комісії викладаються у проекті постанови чи іншого акта Верховної Ради України і вносяться на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України – членами тимчасової слідчої комісії (частина третя статті 21 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», частина друга статті 88 Регламенту Верховної Ради України).

Беручи до уваги наведене, Комітет зауважив, що ані Законом України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», ані Регламентом Верховної Ради України не передбачено надання тимчасовою слідчою комісією рекомендацій.

Крім цього, Комітет наголосив на тому, що Звіт не містить пропозицій Тимчасової слідчої комісії про факти і обставини, які стали підставами для

проведення розслідування; відомості чи обставини, встановлені Тимчасовою слідчою комісією, і докази, якими це підтверджується; відомості чи обставини, що не підтвердилися; факти і обставини, які не були перевірені, із зазначенням причин, з яких перевірка не здійснювалася, що передбачено вимогами частини першої статті 21 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», частини першої статті 88 Регламенту Верховної Ради України.

2.3. На сторінці 27 Звіту наведено «Ключові висновки ТСК», а на сторінках 53-58 – окремий розділ Звіту «Висновок тимчасової слідчої комісії інституційний аспект: роль тимчасової слідчої комісії у формуванні та посиленні державної політики щодо ВПО», у якому зазначено висновки Тимчасової слідчої комісії за розділами: «1. Посилення парламентської уваги до проблематики ВПО»; «2. Системний розгляд інституційної спроможності держави»; «3. Формування порядку денного державної політики через парламентський контроль»; «4. Посилення взаємодії органів державної влади»; «5. Формування парламентського впливу на інституційний розвиток державної політики»; «6. Комплексний підсумковий висновок ТСК: Інституційний контрольний, законодавчий та правоохоронний результат».

З огляду на наведене, Комітет зазначив, що відповідно до частини другої статті 21 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» тимчасова слідча комісія при підготовці висновку щодо кожної встановленої обставини проводить голосування. Результати голосування із зазначенням кількості голосів, поданих «за», «проти», «утримався», наводяться у висновку тимчасової слідчої комісії. Висновок вважається ухваленим, якщо за нього проголосувало більше половини членів тимчасової слідчої комісії від її складу, затвердженого Верховною Радою України. Усі висновки тимчасової слідчої комісії оформляються письмово і підписуються головою та секретарем тимчасової слідчої комісії.

Враховуючи це Комітет зауважив, що всупереч наведеним вимогам Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» у Звіті не зазначено чи було проведено голосування Тимчасової слідчої комісії при підготовці висновку щодо кожної встановленої обставини та відповідно кількість голосів членів комісії, поданих «за», «проти», «утримався».

2.4. На сторінці 55 Звіту у пункті 6.2. Висновків Тимчасової слідчої комісії «Виявлення можливих порушень та забезпечення правового реагування» йдеться про те, що «одним із самостійних напрямів роботи Комісії стало виявлення можливих порушень законодавства, фінансових ризиків та обставин, які потребували правової оцінки. За результатами роботи ТСК направлялися матеріали та звернення до Офісу Генерального прокурора, НАБУ, Національної поліції та інших компетентних».

Комітет зазначив, що відповідно до положень пункту 1 частини третьої статті 22 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» та пункту 1 частини четвертої статті 88 Регламенту Верховної Ради України питання щодо направлення матеріалів тимчасової слідчої комісії до Офісу Генерального прокурора для їх вивчення та відповідного реагування в разі необхідності вирішує Верховна Рада України при розгляді висновків і пропозицій тимчасової слідчої комісії, однак зазначеного порядку не було дотримано Тимчасовою слідчою комісією.

2.5. Також Комітет зауважив, що окремі положення Звіту потребують мовно-стилістичного та лінгвістичного доопрацювання у зв'язку з використанням семантично неточних мовних конструкцій, а також термінів і словосполучень, не властивих офіційно-діловому стилю.

Зокрема, у формулюванні «встановлено, що у 2025 році 1 мільярд гривень, виділений на приведення до логічного стану місць тимчасового проживання ВПО» (сторінка 19) словосполучення «приведення до логічного стану» є семантично неточним, у зв'язку з чим потребує заміни на лексично та змістовно відповідну конструкцію.

Крім того, у формулюванні «фактично виплачені ВПО vs перерозподілені на інші програми» (сторінка 25) використано латинське скорочення «vs», не властиве офіційно-діловому стилю, а сама конструкція є синтаксично неповною, у зв'язку з чим не забезпечує чіткого та однозначного сприйняття відповідного положення.

У формулюванні «ТСК підтвердила реперні точки кейсу, що розглядався ще в попередній ТСК» (сторінка 27) використано словосполучення «реперні точки» та «кейс», які в цьому контексті є стилістично невмотивованими та не відповідають вимогам офіційно-ділового стилю. З огляду на це зазначені словосполучення доцільно замінити на термінологічно та стилістично нейтральні конструкції, що відповідають змісту встановлених Тимчасовою слідчою комісією обставин.

Також у формулюванні «Підсумкова формула для Верховної Ради України та проєкту постанови» (сторінка 58) використано семантично невизначене у відповідному контексті словосполучення «підсумкова формула», а конструкція «для Верховної Ради України та проєкту постанови» не забезпечує граматичної та змістової однозначності відповідного формулювання. У зв'язку з цим, відповідне формулювання потребує редакційного уточнення.

Комітет ухвалив експертний висновок на проєкт Постанови Верховної Ради України «Про звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів порушення законодавства щодо використання коштів державних і місцевих бюджетів, спрямованих на підтримку внутрішньо переміщених осіб та осіб, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, про виконану роботу за шість місяців», внесений

народними депутатами України – членами Тимчасової слідчої комісії Козирем С. В. та іншими (всього 11 підписів) (реєстр. № 16006 від 02.09.2026), і прийняв рішення направити його Голові Верховної Ради України та Тимчасовій слідчій комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів порушення законодавства щодо використання коштів державного і місцевих бюджетів, спрямованих на підтримку внутрішньо переміщених осіб та осіб, які постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації проти України.

Голова Комітету

С. В. КАЛЬЧЕНКО

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Кальченко Сергій Віталійович
Сертифікат: 3FAA9288358EC003040000002A0931008324DC00
Дійсний до: 02.12.2026 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
04-28/15-2026/214316 від 11.09.2026

2336613